
"Problemy Polonii Zagranicznej"

Przegląd Socjologiczny / Sociological Review 22/2, 274

1968

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

biowskiego o aspiracjach kulturalnych młodzieży wiejskiej, i zeszyt 6, przynoszący wyniki sondażu ankietowego wśród uczestników wielkiego konkursu na pamiętniki z 1961 r.

Ukazały się także materiały z Narady Gospodarczej ZMW i z VI Konferencji Ideologicznej w Piwnicznej. Materiały Konferencji zawierają postulat utworzenia w stolicy — być może w Domu Chłopa — Centralnego Uniwersytetu Ludowego, ewoluującego w kierunku Wolnej Wszechnicy Ruchu Ludowego.

Współdziałał także Związek Młodzieży Wiejskiej przy tworzeniu Korespondencyjnego Klubu Pamiętnikarzy, Towarzystwa Przyjaciół Pamiętnikarstwa, które przekształca się w Towarzystwo Przyjaciół Twórczości Ludowej — blisko współpracujące z powołanym w Lublinie w maju br. Stowarzyszeniem Twórców Ludowych.

«PROBLEMY POLONII ZAGRANICZNEJ»

Ukazał się kolejny, piąty tom (1966—1967) „Problemów Polonii Zagranicznej” (Warszawa 1968 Interpress). Redaktor naczelny prof. dr Remigiusz Bierzanek. Tom zawiera następujące artykuły: Remigiusz Bierzanek, *Stan i potrzeby badań naukowych nad problematyką polonią*; Florian Stasik, *Przyczynki do dziejów polskiej emigracji politycznej w Stanach Zjednoczonych A. P. po powstaniu listopadowym (1831—1836)*; Jan Reychman, *Dzieje Polonii Węgierskiej*; Janina Żurawicka, *„Kraj lat dziecińczych” we współczesnej polskiej prozie wspomnieniowej na emigracji*; Florian Miedziński, *15 lat walki Polonii w NRF o naprawę krzywd z okresu hitlerowskiego*; Halina Janowska, *Polska emigracja w Westfalii i Nadrenii w latach 1918—1939*.

Ponadto numer zawiera działy: Materiały, informacje, wspomnienia. — Dyskusje. — Recenzje. — Kronika.

Pierwszy tom tego wydawnictwa ukazał się w 1960 r., drugi w 1961 r., trzeci w 1964 r. (za lata 1962—1963), czwarty w 1965 r. (za lata 1964—1965). Wydawnictwo to ma oparcie w Komisji do Badań Problemów Polonii Zagranicznej, która powstała w marcu 1960 r. przy Komitecie Kultury Współczesnej. Przewodniczącym Komisji został prof. dr Tadeusz Cieślak (patrz „Problemy”, t. I, s. 282 i n.). W opublikowanych tomach „Problemów” udział socjologów jest bardzo mały, co jest uderzające, gdy się przypomni, że nowoczesna socjologia w Polsce jak i w Ameryce zaczęła się od badań nad emigracją polską W. I. Thomasa i F. Znanieckiego (*The Polish Peasant in Europe and America*, Boston 1918—1920). W wymienionych tomach „Problemów” socjologię reprezentuje prof. dr Stefan Nowakowski artykułem pt. *Tendencje rozwojowe Polonii amerykańskiej* („Problemy”, t. III).

«ROLA MARKSIZMU WE WSPÓŁCZESNYCH NAUKACH SPOŁECZNYCH»

„Rola marksizmu we współczesnych naukach społecznych”. — W artykule pod takim tytułem opublikowanym w „Trybunie Ludu” (9 czerwca 1968) prof. dr Władysław Markiewicz poddaje krytyce tzw. neomarksizm, reprezentowany przez niemiecko-amerykańskiego uczonego Herberta Marcuse, przez prof. Theodora Adorno z frankfurckiego ośrodka socjologicznego i innych. W artykule czytamy: